

Załącznik nr 2 do Standardu technicznego nr 26/2018
– ochrona przeciwpożarowa w obiektach
elektroenergetycznych TAURON Dystrybucja S.A.
(wersja pierwsza).

Przykładowa instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla
obiektów elektroenergetycznych TAURON Dystrybucja S.A.

Kraków, marzec 2022 r.

Załącznik do Pisma okólnego nr OXX/XX/202X

IBP-001/OXX

Instrukcja
bezpieczeństwa pożarowego
dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na
terenie

TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w*
(wersja pierwsza)

Obowiązuje od dnia XX XX 202X r.

* każdy z Oddziałów, w oparciu o niniejszy dokument, opracuje Instrukcję wraz z załącznikami

Opracował:	Tomasz Galimski Starszy Specjalista ds. Ochrony Przeciwpowozarowej Biuro Pełnomocnika ds. BHP TAURON Dystrybucja S.A.	X _____
------------	--	---------

	Imię Nazwisko Kierownik Wydziału BHP i Ochrony Środowiska Oddział w	
	Imię Nazwisko Starszy Specjalista ds.Wydział Eksploatacji Oddział w	
	Imię Nazwisko Starszy Specjalista ds. Projektów i Reorganizacji Biuro Zarządzania Projektami i Reorganizacji TAURON Dystrybucja S.A.	
	Imię Nazwisko Radca Prawny	

Zaakceptował:	Imię nazwisko Dyrektor Oddziału w	
---------------	---	--

Odpowiedzialny za aktualizację:	Wydział Eksploatacji w uzgodnieniu z Wydziałem BHP i Ochrony Środowiska
------------------------------------	--

Spis treści

1.	Opis zmian.....	5
2.	Cel Instrukcji	5
3.	Zakres stosowania Instrukcji	5
4.	Podstawa prawna.....	5
5.	Dokumenty związane z Instrukcją.....	6
6.	Definicje i skróty	7
7.	Część szczegółowa Instrukcji	8
7.1.	Warunki ochrony przeciwpożarowej	8
7.1.1.	Przeznaczenie obiektu	8
7.1.2.	Instalacje funkcjonujące w obiektach	9
7.1.3.	Ocena zagrożenia wybuchem	10
7.2.	Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym	10
7.2.1	Urządzenia przeciwpożarowe	12
7.3.	Sposoby postępowania w przypadku pożaru lub innego zagrożenia	12
7.4.	Prace niebezpieczne pod względem pożarowym	13
7.4.1.	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	13
7.4.2.	Czynności zabronione	17
7.5.	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	18
7.6.	Sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej Instrukcji.	19
7.7.	Zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami.....	19
7.8.	Poddawanie Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego okresowej aktualizacji.....	21
8.	Załączniki.....	21

1. Opis zmian

Nie dotyczy - wersja pierwsza.

2. Cel Instrukcji

Celem opracowania „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” (wersja pierwsza) IBP-001/OXX (dalej: Instrukcja) jest określenie optymalnych warunków ich ochrony przeciwpożarowej, uwzględniających wyniki analiz technicznych, warunki budowlane, proces technologiczny z jego charakterystycznymi zagrożeniami, stosowanych zabezpieczeń przeciwpożarowych, ustaleń organizacyjnych w zakresie zapobiegania pożarom, zasad postępowania na wypadek pożaru, czynności kontrolnych i interwencyjnych. Każdy pracownik będzie miał możliwość wglądu w niniejszą Instrukcję w formie drukowanej znajdującej się w nastawni budynku głównego stacji elektroenergetycznej. Za umieszczenie części ogólnej Instrukcji wraz z załącznikami A-E oraz załącznikiem szczegółowym dotyczącym danej stacji elektroenergetycznej odpowiedzialni są: Kierownik Regionu WN (dla GPZ) oraz Kierownik Regionu SN i nN (dla RS SN).

3. Zakres stosowania Instrukcji

Instrukcja ma zastosowanie i obowiązuje na terenie stacji elektroenergetycznych, których powierzchnia przekracza 1000 m² lub kubatura brutto przekracza 1000 m³, zlokalizowanych na obszarze działania TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opisy poszczególnych obiektów oraz warunki ochrony przeciwpożarowej zostały przedstawione w Załącznikach do Instrukcji.

4. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 869).
2. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1320, z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r., nr 109, poz. 719, z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1065, z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009r., nr 124, poz.1030).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021, poz. 1722).

8. Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1210).

5. Dokumenty związane z Instrukcją

1. Standard techniczny nr 26/2018 – ochrona przeciwpożarowa w obiektach elektroenergetycznych TAURON Dystrybucja S.A.
2. Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych TAURON Dystrybucja S.A. IB-002/TD.
3. Instrukcja postępowania w przypadku wystąpienia awarii masowej w sieci dystrybucyjnej TAURON Dystrybucja S.A. IR-005/TD.
4. Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej.
5. Instrukcja prowadzenia prac na wysokości w TAURON Dystrybucja S.A. IB-005/TD.
6. Instrukcja wyznaczania koordynatora w TAURON Dystrybucja S.A. IB-006/TD
7. Instrukcja stosowania zestawu do bezpiecznej wymiany bezpieczników mocy w TAURON Dystrybucja S.A. IB-008/TD.
8. Instrukcja organizacji i wykonywania prac pod napięciem w sieciach napowietrznych 15 i 20 kV metodą „rękawic elektroizolacyjnych” w TAURON Dystrybucja S.A. IM-013/TD
9. Instrukcja organizacji i wykonywania prac pod napięciem przy urządzeniach rozdzielczych o napięciu do 30 kV w TAURON Dystrybucja S.A. IM-014/TD.
10. Instrukcja współpracy w zakresie organizacji bezpiecznej pracy w technologii PPN pomiędzy TAURON Dystrybucja S.A. a Pracodawcami zewnętrznymi, wykonującymi prace na sieci elektroenergetycznej TAURON Dystrybucja S.A. o napięciu do 1 kV. IM-016/TD.
11. Instrukcja organizacji i wykonywania prac pod napięciem w liniach napowietrznych 15,20 i 30 kV metodą „z odległości” w TAURON Dystrybucja S.A. IM-037/TD
12. Zarządzenie nr 22/2014 Prezesa Zarządu TAURON Dystrybucja S.A. z dnia 25.03.2014 roku w sprawie szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z późniejszymi zmianami.
13. CEN/TS 54-14:2020-09 Wytyczne planowania, projektowania, instalowania, odbioru, eksploatacji i konserwacji.
14. PN-B-02852/2001. Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
15. PN-EN ISO 7010/2012 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
16. PN-N-01256-5: 1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
17. PN-EN 1838. Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
18. PN-EN 50172/2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.
19. PN-E-50522:2011 Instalacje elektroenergetyczne prądu przemiennego o napięciu wyższym od 1 kV.
20. Proces 1.6_14_5_4 Nadzorowanie ppoż.

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

21. Standard techniczny nr 9/2015 - ogólne wymagania techniczne budowy stacji WN/SN oraz rozdzielni WN i SN w TAURON Dystrybucja S.A.

6. Definicje i skróty

Instrukcja – instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w

TD - TAURON Dystrybucja S.A.

GPZ - Główny Punkt Zasilania.

WN - Wysokie Napięcie.

SN - Średnie Napięcie.

nN - Niskie Napięcie.

PSP - Państwowa Straż Pożarna.

CSP - Centralna Sygnalizacja Pożaru.

ROP - Ręczny Ostrzegacz Pożaru.

SSP - System Sygnalizacji Pożaru.

SE - Stacja elektroenergetyczna - część systemu elektroenergetycznego, skoncentrowana w danym miejscu, składająca się głównie z wprowadzeń linii przesyłowych, dystrybucyjnych, aparatury rozdzielczej i zabudowy technicznej, mogąca również zawierać transformatory. Zasadniczo obejmuje ona instalacje niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa i kontroli systemu (np. urządzenia zabezpieczające).

Stacja elektroenergetyczna - jest to węzeł sieci elektroenergetycznej, w których następuje rozdział i / albo zmiana parametrów energii elektrycznej.

SZT – System Zabezpieczeń Technicznych.

PM - Budynki produkcyjno-magazynowe.

Strefa zagrożona wybuchem - przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną a górną granicą wybuchowości.

Urządzenia przeciwpożarowe – urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstania, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczenia jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące (regulujące stężenie tlenu gazami obojętnymi), urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi ekip ratowniczych.

7. Część szczegółowa Instrukcji

Niniejsza Instrukcja zawiera podstawowe informacje o warunkach i czynnościach związanych z ochroną przeciwpożarową na stacjach elektroenergetycznych. Integralną jej część stanowią Załączniki F, w których zawarte są wymagania szczegółowe dla poszczególnych obiektów. Każdy Załącznik oznaczony numerem F (1 - n) zawiera szczegółowy opis jednej stacji zlokalizowanej na terenie Oddziału w oraz przedstawia warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.

Do aktualizacji istniejących lub dodawania nowych Załączników oznaczonych numerem F (1 - n), zawierających wymagania szczegółowe dla danej stacji elektroenergetycznej zlokalizowanej na terenie Oddziału w upoważniona jest osoba posiadająca uprawnienia inspektora ochrony ppoż. zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 869, z późn. zm.). Ww. zmiany nie stanowią zmiany niniejszej Instrukcji. Zmienione / nowe Załączniki będą przesyłane przez Kierownika Wydziału Eksploatacji do Wydziału Organizacji i Administracji celem opublikowania w TAURONECIE oraz do Biura Zarządzania Projektami i Reorganizacji.

7.1. Warunki ochrony przeciwpożarowej

W kolejnych punktach przedstawia się warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z konstrukcji, przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania aparatury rezerwowej) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.

7.1.1. Przeznaczenie obiektu

Stacje elektroenergetyczne są węzłami sieci elektroenergetycznej, w których następuje rozdział i/albo zmiana parametrów energii elektrycznej. Stacje elektroenergetyczne składają się z części napowietrznej oraz budynków.

Podstawowym elementem stacji jest rozdzielnia.

Obejmuje ona szyny zbiorcze oraz zespół aparatów łączeniowych, pomiarowych, zabezpieczających, sterowniczych i sygnalizacyjnych, wraz z niezbędną izolacją, które wspólnie tworzą układ zdolny do rozdzielenia energii elektrycznej o jednym napięciu. Z uwagi na budowę rozróżniamy rozdzielnie napowietrzne oraz wewnętrzne.

Ze względu na przeznaczenie pomieszczeń budynku stacji elektroenergetycznej rozdzielni zaliczane są do kategorii obiektów produkcyjno – magazynowych (PM) o zróżnicowanej gęstości obciążenia ogniowego.

Budynek rozdzielni wewnętrznej jest bezobsługowym obiektem przemysłowym o funkcji elektroenergetycznej.

W budynku mogą mieścić się rozdzielnie 110 kV lub SN (30 kV, 20 kV, 15kV, 10 kV oraz 6 kV).

W każdym budynku mogą znajdować się:

- dwa lub więcej transformatorów olejowych 110/SN o mocach od 16 MVA do 63 MVA w oddzielnych komorach,
- rozdzielnie 110 kV,

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

- rozdzielnie SN,
- rozdzielnie potrzeb własnych wraz z transformatorami potrzeb własnych w oddzielnych pomieszczeniach (komorach).

W budynku mogą być wyodrębnione następujące pomieszczenia:

- rozdzielnia 110 kV,
- nastawnia,
- pomieszczenie telekomunikacji
- komory transformatorów mocy TR1 i TR2,
- rozdzielnia SN,
- akumulatornia,
- kablownia,
- stanowiska zespołów uziemiających i transformatory potrzeb własnych,
- pomieszczenia baterii kondensatorów.
- sprężarkowni (tylko w starszego typu stacjach)
- pomieszczenia magazynowe i pomocnicze,
- inne pomieszczenia techniczne i technologiczne,

Budynki wykonane są, jako:

- prefabrykowane wykonane z prefabrykowanych, przestrzennych elementów żelbetonowych,
- szkielet żelbetowy, prefabrykowany lub z elementów konstrukcji stalowych wypełnionych prefabrykowanymi elementami z tworzyw sztucznych często, jako kontenerowe,
- murowane z elementów cementowo ceramicznych,
- jedno lub wielokondygnacyjne, a także w formie hal o dużej kubaturze.

Prefabrykacja obejmuje następujące elementy konstrukcyjne: słupy, rygle, podciąg, schody, płyty stropowe i dachowe oraz kanały kablowe.

Ze względu na przeznaczenie pomieszczeń budynek rozdzielni zaliczany jest do kategorii PM.

7.1.2. Instalacje funkcjonujące w obiektach

W obiektach stanowiących stację elektroenergetyczną zainstalowane są zwykle poniższe instalacje:

Instalacja elektryczna – składająca się z szeregu obwodów elektrycznych, które poza zapewnieniem normalnej pracy (obwody robocze, oświetleniowe), zapewniają także możliwość monitorowania infrastruktury technicznej stacji elektroenergetycznej.

W obiektach mogą występować instalacje elektryczne nN, SN oraz WN.

W budynku znajduje się akumulatornia z bateriami akumulatorowymi, których zadaniem jest zapewnienie ciągłości pracy obiektu (potrzeb własnych), w przypadku wystąpienia awarii, której skutkiem byłaby przerwa w dopływie energii elektrycznej.

Instalacja odgromowa – składająca się z odpowiednio dobranych zwodów pionowych (maszty odgromowe) i przewodów odgromowych podłączonych do uziemienia głównego wykonanego wokół terenu stacji. Budynek stacyjny posiada instalację odgromową zaprojektowaną zgodnie z odpowiednimi normami i podłączoną do uziomu stacji.

Instalacja teleinformatyczna - zaprojektowana dla zapewnienia łączności bezprzewodowej i przewodowej przesyłania sygnałów do współpracujących obiektów i stacji monitoringu.

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

Instalacja wodno – kanalizacyjna – budynek stacyjny przyłączony jest do sieci wodociągowej. Lokalizację głównego zaworu wody przedstawiono w załączniku graficznym nr 3.

Budynki stacyjne ogrzewane są za pomocą grzejników elektrycznych.

Dokładny opis instalacji użytkowych poszczególnych stacji elektroenergetycznych zostanie umieszczony w wymaganiach szczegółowych.

7.1.3. Ocena zagrożenia wybuchem

W pomieszczeniach lub przestrzeniach zewnętrznych nie występują strefy zagrożenia wybuchem. Potencjalne zagrożenie występuje w pomieszczeniu akumulatorni.

W pomieszczeniu akumulatorni zamontowane są akumulatory kwasowo – ołowiowe. Podczas procesów chemicznych wydziela się wodór w postaci gazu dużo lżejszego od powietrza. Akumulatornia została tak zaprojektowana (zgodnie z PN), żeby nie było możliwości powstawania atmosfery wybuchowej. Zapewniają to nawiewy i wywiewy o odpowiednich przekrojach oraz odpowiednio zaprojektowana wentylacja dla której przeprowadzone wyliczenia potwierdzają, że atmosfera wybuchowa nie występuje.

Jeżeli występuje atmosfera wybuchowa to należy opracować odrębne dokumenty.

7.2. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

Rodzaj zastosowanych urządzeń przeciwpożarowych na terenie stacji elektroenergetycznej uzależniony jest od:

- wymagań przepisów prawnych,
- zaleceń zawartych w Polskich Normach,
- standardów obowiązujących w TD.

Zgodnie z obowiązującym Standardem technicznym nr 26/2018 w budowanych i modernizowanych obiektach stacyjnych powinny zostać zainstalowane następujące urządzenia przeciwpożarowe:

- system sygnalizacji pożaru,
- oświetlenie awaryjne.

Ponadto mogą być zainstalowane:

- instalacja przewietrzania w pomieszczeniach rozdzielni SF₆,
- instalacja przewietrzania w pomieszczeniu akumulatorni,
- instalacja wykrywania gazu SF₆ w pomieszczeniu rozdzielni SF₆ i pomieszczeniach towarzyszących (np. piwnicy kablowej),
- instalacja wykrywania wodoru w pomieszczeniu akumulatorni,
- instalacje wentylacji zainstalowane w pomieszczeniach budynków stacyjnych w celu odprowadzenia dymu, odprowadzenia ciepła,
- zbiornik przeciwpożarowy wraz z hydroforem i agregatem prądotwórczym,
- hydranty zewnętrzne – zabudowane na wewnętrznej linii zasilającej wodociągowej,
- hydranty wewnętrzne – zainstalowane w starszych obiektach,

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

Wymagane przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne:

- Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewożne, zwane dalej „gaśnicami”, poddaje się przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w Instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.
- Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie muszą być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.
- Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne przeprowadza się w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
- Czynności konserwacyjne oraz przeglądy techniczne sprzętu przeciwpożarowego oraz urządzeń przeciwpożarowych mogą przeprowadzać wyłącznie specjalistyczne firmy lub przeszkoleni i upoważnieni pracownicy TD przy użyciu stosownych narzędzi i sprzętu konserwacyjnego.

Obiekty muszą być wyposażone w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic.

Rodzaj gaśnic dostosowuje się do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

- A** – materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli,
- B** – cieczy i materiałów stałych topiących się,
- C** – gazów,
- D** – metali,
- F** – tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach, na terenie obiektów elektroenergetycznych, przypada:

- na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m², niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym,
- na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej powyżej.

Ilość, rodzaj i typ sprzętu powinien być zgodny z punktem 11.1 Standardu 26/2018

Przy rozmieszczeniu gaśnic muszą być spełnione następujące warunki:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 metrów,
- od stanowisk transformatorowych, na terenie otwartym do 30 m, przy drogach komunikacji wewnętrznej.

Do gaśnic musi być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1 metr.

Miejsce usytuowania gaśnic dodatkowo można zaznaczyć obrysem na podłodze.

Miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic należy oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami.

Gaśnice w obiektach elektroenergetycznych powinny być rozmieszczone:

- w miejscach widocznych i łatwo dostępnych w szczególności:
 - przy wejściach do budynków,
 - na klatkach schodowych,
 - na korytarzach,
 - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
 - w punktach ppoż.,
- w budynkach wielokondygnacyjnych – w ww. miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).

W nastawni należy umieścić wykaz sprzętu ppoż. znajdującego się na wyposażeniu stacji.

7.2.1 Urządzenia przeciwpożarowe

Dla zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpożarowego w niektórych stacjach elektroenergetycznych zainstalowano SSP, który składa się z centrali sygnalizacji pożaru (CSP), czujek pożarowych, ręcznych ostrzegaczy pożaru oraz sygnalizatorów optyczno-akustycznych.

CSP jest częścią decyzyjną adresowalnego systemu automatycznego wykrywania pożarów. CSP odbiera sygnały przychodzące od współpracujących z nią czujek i ROP zainstalowanych na liniach dozorowych. Analizuje przychodzące sygnały i podejmuje decyzje o włączeniu sygnalizacji pożarowej: wejście w stan alarmowania oraz o przekazaniu sygnałów do SSiN (System Sterowania i Nadzoru stacji) i stąd do SCADA (sygnał pożaru z SE jest monitorowany całodobowo przez Dyspozytora) oraz, w niektórych przypadkach, do SNO (System Nadzoru Obiektów) i SMA (Stacja Monitorowania Alarmów z całodobową obsługą i ewentualna reakcja GI (Grupy Interwencyjnej)),

CSP kontroluje sprawność urządzeń całego systemu, sygnalizuje uszkodzenia oraz rejestruje wszelkie wykryte przez system zdarzenia.

W załączniku stanowiącym wymagania szczegółowe dla stacji należy określić sposób działania poszczególnych urządzeń przeciwpożarowych.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane, co najmniej raz w roku zgodnie z instrukcją obsługi opracowaną przez producenta.

7.3. Sposoby postępowania w przypadku pożaru lub innego zagrożenia

Podstawowe zasady działania na wypadek pożaru.

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze, zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki postępować zgodnie z opracowaną „Instrukcją postępowania na wypadek pożaru” wraz z wykazem telefonów alarmowych, stanowiącą Załącznik A do niniejszej Instrukcji.

Powyższa „Instrukcja postępowania na wypadek pożaru” wraz z wykazem telefonów alarmowych powinna być umieszczona w widocznym miejscu na terenie stacji elektroenergetycznej.

Sposób postępowania powinien być uzależniony od występującego zagrożenia i powinien uwzględniać opracowany scenariusz pożarowy oraz sposób działania urządzeń w tym sposób oraz zakres uwalniania spod napięcia stacji oraz jej poszczególnych elementów, zwalniania drzwi z kontrolą dostępu itp. Zapisy powyższe powinny się znaleźć w Załączniku stanowiącym wymagania szczegółowe dla stacji.

7.4. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym – należy przez to rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu należy obowiązkowo:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru. Prace mogą być wykonywane po otrzymaniu pozwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

7.4.1. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Zagrożenia dla osób przebywających w obiekcie budowlanym często powodują przeprowadzane w nim różnego rodzaju prace remontowe. Szczególne niebezpieczeństwo w tym zakresie mogą powodować prace niebezpieczne pożarowo, jeśli w odpowiedni sposób nie zostaną zabezpieczone. Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace nieprzewidziane normalnym tokiem pracy lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak prace remontowo – budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz budynku oraz na przyległym do niego terenie; wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów, pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe itp.

Do prac pożarowo niebezpiecznych przeprowadzanych w obiekcie budowlanym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie – zaliczyć można w szczególności:

1. wszystkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
 - a) spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
 - b) podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
 - c) podgrzewanie lepiku i smoły,

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

- d) używanie materiałów pirotechnicznych.
- 2. wszystkie prace ze stosowaniem gazów, płynów i cieczy, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe:
 - a) przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i płynów,
 - b) stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
 - c) suszenie substancji palnych,
 - d) usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

Prace pożarowo niebezpieczne prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowe związane z użyciem otwartego ognia prowadzone wewnątrz budynku, na przyległych do niego terenach oraz na placach składowych, a także wszelkie prace remontowe wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych – należy:

- 1) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nich instalacji technicznych,
- 2) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- 3) mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- 4) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległy,
- 5) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Przygotowanie miejsca i terenu do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:

- 1) Przed rozpoczęciem wszelkiego rodzaju prac należy dokładnie zapoznać się z rozkładem i zagospodarowaniem pomieszczeń i przyległych terenów, występującym zagrożeniem pożarowym.
- 2) W przypadku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo w miejscach, w których występują materiały łatwo palne jak również materiały palne oraz w strefach i stanowiskach pracy zagrożonych pożarem, należy przeprowadzić komisijną ocenę warunków zabezpieczenia tych prac.
- 3) Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w przyległych rejonach, w tym również elementy konstrukcji budynków i znajdujących się w nich instalacji technicznych i urządzeń technologicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem.
- 4) Materiały palne (również opakowania) należy odsunąć na taką odległość od miejsca wykonywania prac, aby było niemożliwe bezpośrednie dotarcie ognia i odprysków.
- 5) Przed przystąpieniem do robót należy również sprawdzić czy ogień lub odpryski nie przedostają się do sąsiednich pomieszczeń poprzez różne otwory instalacyjne

- i technologiczne do urządzeń i przewodów wentylacyjnych oraz przez wszelkiego rodzaju nieszczelności.
- 6) Należy również sprawdzić czy na skutek przewodnictwa cieplnego nie dojdzie do zapalenia materiałów, gdzie doprowadzona jest np. spawana konstrukcja, rurociągi lub inne metalowe elementy.
 - 7) Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) i ich otoczeniu, w których wykonywano prace związane z użyciem cieczy łatwo zapalnych lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
 - 8) Jeżeli w pobliżu miejsca prac występują otwory technologiczne, kablowe, instalacyjne i inne lub których funkcja jest nieznana to należy je bezwzględnie zasłonić materiałami niepalnymi, oraz sprawdzić po zakończeniu prac czy w sąsiednich pomieszczeniach lub otoczeniu nie występują oznaki palenia lub innych procesów egzotermicznych.
 - 9) Należy zapewnić dojścia do miejsc i stanowisk gdzie będą wykonywane prace niebezpieczne oraz odpowiednie warunki ewakuacji dla ludzi i sprzętu.
 - 10) Prace niebezpieczne pożarowo (spawalnicze) mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.
 - 11) Wyniki kontroli należy odnotować w „książce” – rejestr prac niebezpiecznych pożarowo (wg Załącznika **B** do niniejszej Instrukcji), prowadzonej przez wykonawcę i zlecającego roboty, każdy w swoim zakresie. W ww. książce należy również rejestrować wszelkie inne prace niebezpieczne pożarowo wykonywane poza stałymi stanowiskami, dla których nie jest wymagane sporządzenie „protokołu”.

Książka prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinna być przechowywana wraz z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac. Wymagania, o których mowa powyżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o wytyczne zawarte w Rozporządzeniu Min. Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [4].

Za powołanie komisji odpowiada:

- w przypadku prac inwestycyjnych – Inspektor Nadzoru z wydziału Inwestycji OMI,
- w przypadku prac realizowanych systemem zleconym – Kierownik komórki organizacyjnej zlecającej prace firmie zewnętrznej
- w przypadku prac realizowanych systemem wewnętrznym – Kierownik danej komórki organizacyjnej

Skład komisji stanowią Przewodniczący i Członkowie komisji:

- 1) Przewodniczący komisji:
 - osoba prowadząca sprawy przeciwpożarowe lub BHP,
 - kierownik / właściciel firmy wykonującej pracę,
- 2) Członek komisji –koordynator/mistrz/kierownik danej komórki organizacyjnej .

Komisja ze swoich prac sporządza protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (wg Załącznika **C** do niniejszej Instrukcji). Przed przystąpieniem do prac, po dokonaniu wszelkich niezbędnych zabezpieczeń w miejscu ich prowadzenia – przewodniczący wydaje kierownikowi firmy wykonującej prace pisemne „zezwolenie” na ich rozpoczęcie. Wzór „zezwolenia” stanowi zał. **D** do niniejszej Instrukcji.

Do obowiązków przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac po ich zakończeniu, zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole. Przewodniczący po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia zakończenia prac i pozytywnym wyniku kontroli bezpieczeństwa pożarowego w rejonie wykonywanych prac od osób wyznaczonych w protokole – dokonuje odbioru robót, potwierdzając to odpowiednim wpisem w „zezwoleniu”. Całość dokumentacji po zakończeniu prac przechowuje przewodniczący komisji przez 30 dni od zakończenia prac.

Dla prac pożarowo niebezpiecznych:

- 1) prowadzonych w miejscach i pomieszczeniach, w których nie ma materiałów palnych i mediów mogących tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową; a możliwość przeniesienia ciepła drogą przewodzenia oraz konwekcji par i gazów jest całkowicie wyeliminowana,
- 2) prowadzonym w trybie nagłym, celem usunięcia awarii lub likwidacji rozprzestrzeniania jej skutków (konieczność podjęcia natychmiastowych działań w krótkim czasie), prowadzonych w ramach krótkotrwałych prac naprawczych o niewielkim zasięgu w związku z bieżącą konserwacją budynku

wprowadza się uproszczony tryb organizacji zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, polegających na tym, że:

- a) funkcję Przewodniczącego Komisji realizuje Kierownik Regionu WN /Koordynator ds. Sieci WN/ Mistrz ds. Sieci WN, na której odbywa się praca,
- b) dokumentacja zabezpieczenia prac polega na dokonaniu wpisu do „książki prac pożarowo niebezpiecznych”, z pominięciem formularzy ujętych w Załączniku **C** i Załączniku **D** do niniejszej Instrukcji.

Obowiązki osób nadzorujących wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (osoby wymienione w Załączniku **C**).

Osoba, która została upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinna w szczególności:

- 1) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- 2) dopilnować, aby przed przystąpieniem do ww. prac wykonane zostały wszelkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia budynku przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- 3) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk pracy niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- 4) wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,

- 5) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac pod względem pożarowym.

Obowiązki pracowników wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym.

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy w szczególności:

- 1) sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- 2) ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- 3) znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- 4) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 5) ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- 6) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 7) rozpoczynanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- 8) poinstruowanie pracowników o wymaganiach obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 9) przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- 10) meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- 11) dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu sprawdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nie zainicjowano pożaru,
- 12) wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pod względem pożarowym.

7.4.2. Czynności zabronione

W stacjach elektroenergetycznych oraz na terenach przyległych do nich zabronione jest wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- zastawianie, blokowanie drzwi wahadłowych dzielących przedziały korytarzy obsługi (ze względu na działanie dynamiczne łuku zwarciovego zewnętrznego),
- w przypadku drzwi z kontrolą dostępu – blokowanie, zastawianie przycisków wyjścia i ewakuacyjnych,
- używanie otwartego ognia, palenie tytoniu w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia,
- garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu,
- rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi. Przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze,
- rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów,
- składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 metry od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych,
- składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych na nieużytkowanych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji,
- uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych.

7.5. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

Warunki ewakuacji są istotnym elementem wpływającym na bezpieczeństwo osób przebywających w budynku. Drogi i wyjścia ewakuacyjne w budynku spełniają wymagania przepisów w zakresie ewakuacji.

Stacje elektroenergetyczne są w znacznej większości eksploatowane bez stałej obsługi

7.6. Sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej Instrukcji.

Każdy nowy pracownik przed rozpoczęciem pracy zobowiązany jest odbyć szkolenie przeciwpożarowe (w ramach szkolenia wstępnego) mające na celu zapoznanie z przepisami przeciwpożarowymi odnoszącymi się do danego stanowiska pracy, a w szczególności z zagrożeniami występującymi na stacjach elektroenergetycznych, rozmieszczeniem i obsługą urządzeń przeciwpożarowych i podręcznego sprzętu gaśniczego, sposobami postępowania na wypadek powstania pożaru, sposobów wyłączania stacji elektroenergetycznych, itp.

Przełożony pracownika zobowiązany jest zapoznać go z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” opracowanej dla danej stacji elektroenergetycznej będącej miejscem pracy danego pracownika. Pracownik natomiast powinien potwierdzić pisemnie fakt odbycia ww. szkolenia. Pracownik oświadcza, że zapoznał się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego wypełniając załącznik E.

Z zasadami i przepisami bezpieczeństwa pożarowego obowiązującymi na danej stacji elektroenergetycznej zobowiązany jest zapoznać się pracownik TD dopuszczający do pracy oraz inny, który z racji pełnionej funkcji w procesie pracy odpowiadał będzie za nadzór lub dopuszczenie do pracy pracowników obcego wykonawcy.

Każdy pracownik przebywający na stacji elektroenergetycznej zobowiązany jest do znajomości ww. zasad i przepisów.

7.7. Zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami

Zadania i obowiązki Kierownika Wydziału Eksploatacji to:

- znajomość i przestrzeganie wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych obiektu oraz niniejszej Instrukcji,
- wyposażanie stacji elektroenergetycznej w wymagane urządzenia przeciwpożarowe, SSP i gaśnice zgodnie z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi standardami,
- zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- zapewnienie terminowych przeglądów i napraw urządzeń przeciwpożarowych, SSP oraz sprzętu przeciwpożarowego na terenie stacji elektroenergetycznych,
- Kierownik Wydziału Eksploatacji zadania powyższe powinien realizować za pomocą i w porozumieniu z innymi wydziałami TD Oddział w,

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

Zadania i obowiązki Kierownika Regionu WN, Koordynatora WN oraz Mistrza:

- znać i przestrzegać wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych obiektu oraz niniejszej Instrukcji,
- znać wyposażenie stacji elektroenergetycznej w wymagane urządzenia przeciwpożarowe, SSP i gaśnice,
- udzielać instruktażu i zapewnić osobom przebywającym w budynku lub na terenie stacji elektroenergetycznych, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- zapoznawać pracowników z zapisami niniejszej Instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi,
- zapewnić dostęp firmom wykonującym konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych, SSP i gaśnic na terenie stacji elektroenergetycznych.

Obowiązki i zadania elektromontera:

- uczestniczenie w szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz działania SSP w zakresie jego bieżącej obsługi i poddawanie się sprawdzianom wiedzy w tym zakresie,
- utrzymywanie należytego porządku na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu,
- przestrzeganie, aby inne osoby przebywające w budynku stosowały się do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
- posiadanie umiejętności posługiwania się sprzętem gaśniczym znajdującym się w budynku oraz umiejętność obsługi urządzeń SSP,
- poznanie i przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych zamieszczonych w obowiązującej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla danej stacji elektroenergetycznej,
- niezwłoczne zgłaszanie przełożonym lub upoważnionemu pracownikowi prowadzącemu sprawę ochrony przeciwpożarowej wszelkich zauważonych zagrożeń i nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym oraz alarmach SSP odczytywanych po wejściu pracownika do budynku stacji,
- uczestniczenie w akcjach ratowniczych w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapoznawać pracowników firm zewnętrznych z zapisami niniejszej Instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi.

Zadania i obowiązki specjalisty ds. ochrony przeciwpożarowej:

- współudział w ustalaniu standardów i wymagań dla obiektów elektroenergetycznych,
- współudział w opracowywaniu IBP wraz z załącznikami,
- koordynowanie działań związanych z zapewnieniem technicznej i organizacyjnej ochrony przeciwpożarowej w stacji elektroenergetycznej,
- podejmowanie inicjatyw w związku poprawą bezpieczeństwa pożarowego obiektów,
- nadzorowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz realizacji postanowień niniejszej Instrukcji,
- opiniowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego opracowanego dla stacji elektroenergetycznych,

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

- udział w zabezpieczeniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz prac z wytwarzaniem dymów i pyłów,
- współdziałanie z terytorialnie właściwą Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej.

Zadania i obowiązki pozostałych pracowników przebywających, wykonujących prace na stacjach elektroenergetycznych:

- odbywać szkolenia wstępne w celu zapoznania się z obowiązkami w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- brać udział we wszystkich formach szkoleń,
- znać sposoby alarmowania i alarmować w przypadku zauważenia pożaru,
- posiadać umiejętność odczytywania alarmów SSP oraz działań w zakresie podstawowej obsługi centrali SSP,
- znać rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego i zasady jego użycia,
- nie używać podręcznego sprzętu gaśniczego do celów niezwiązanych z gaszeniem pożaru, dbać o właściwy stan i łatwość dostępu do niego,
- brać czynny udział w ewentualnych akcjach gaśniczych,
- zgłaszać swoim przełożonym o każdym zaistniałym pożarze oraz o zużytym sprzęcie gaśniczym,
- zgłaszać swoim przełożonym o wszelkich usterkach zauważonych na obiektach mogących spowodować pożar lub rozwój ogniska zapalnego, a także zauważonych alarmach SSP,
- przed rozpoczęciem prac na nowym stanowisku pracy zapoznać się z obowiązującymi na nim instrukcjami stanowiskowymi.

7.8. Poddawanie Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego okresowej aktualizacji

Wszystkie instrukcje bezpieczeństwa pożarowego są poddawane okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Aktualizację Instrukcji powinna dokonywać osoba o uprawnieniach, co najmniej Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej.

8. Załączniki

1. Załącznik **A** - „Instrukcja postępowania na wypadek pożaru”.
2. Załącznik **B** – Książka prac pożarowo – niebezpiecznych.
3. Załącznik **C** – Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych.
4. Załącznik **D** - Zezwolenie na wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
5. Załącznik **E** - Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

6. Załączniki **F** - Wymagania szczegółowe dla stacji elektroenergetycznych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w ...

Instrukcja postępowania na wypadek pożaru

1. W przypadku powstania pożaru należy zaalarmować:
 - ☐ Osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz innych pracowników znajdujących się w obiekcie.
 - ☐ Dyrektora Oddziału tel.
 - ☐ Kierownika Regionu WN, tel.
 - ☐ Straż Pożarną przez wybranie numeru 998 lub 112 podając dyżurnemu straży:
 - dokładny adres – gdzie się pali,
 - co się pali,
 - czy jest zagrożone życie ludzkie,
 - nazwisko i imię wzywającego pomocy i numer telefonu z którego wzywa się Straż Pożarną.
 - ☐ Właściwego Dyspozytora Sieci tel.
2. W razie potrzeby należy przeprowadzić ewakuację ludzi, a następnie ewakuację mienia drogami i wyjściami ewakuacyjnymi.
3. Wyłączyć dopływ energii elektrycznej w objętej pożarem strefie.
4. Jeżeli warunki na to pozwalają przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym mając na względzie własne bezpieczeństwo z zachowaniem bezpiecznych odległości gaszenia.
5. Otworzyć bramę wjazdową oraz usunąć z drogi dojazdowej pojazdy utrudniające dojazd.
6. Po przybyciu na miejsce straży pożarnej osoba kierująca akcją jest zobowiązana podporządkować się dowódcy tej jednostki, udzielić wyczerpujących informacji oraz poinformować go o podjętych wcześniej działaniach.

Wykaz telefonów alarmowych

Telefon alarmowy	112
Pogotowie ratunkowe	999
Straż pożarna	998
Policja	997
Pogotowie energetyczne	991
Pogotowie gazowe	992
Pogotowie ciepłownicze	993
Pogotowie wodociągowe	994

Załącznik nr B do Instrukcji IBP-001/OXX

Książka prac pożarowo – niebezpiecznych

Lp.	Nazwa i miejsce prac oraz technologia ich wykonania	Sposób zabezpieczenia prac	Osoba odpowiedzialna za zabezpieczenie	Osoba zezwalająca na rozpoczęcie prac	Osoba odpowiedzialna za kontrolę prac po 4 i 8 godz.	Podpisy
1	2	3	4	5	6	7

„Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” IBP-001/OXX (wersja pierwsza)

PROTOKÓŁ

Zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo - niebezpiecznych

1. Nazwa i określenie pomieszczenia – stanowiska, w którym przewiduje się wykonywanie prac:
.....
.....
2. Charakterystyka – technologia przewidywanych do realizacji prac:
.....
.....
3. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem, oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniach lub rejonie przewidywanych prac:
.....
.....
4. Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac:
.....
.....
5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac:
.....
.....
6. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac:
.....
.....
7. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru:
.....
.....
8. Osoby odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciw-pożarowego toku prac:
.....
.....
9. Osoby odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:
.....
.....
10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli):
.....
.....

Podpisy członków komisji:

(imię, nazwisko i rodzaj zajmowanego stanowiska)

1.
2.
3.

Miejscowość, dnia

ZEZWOLENIE
na prowadzenie prac pożarowo - niebezpiecznych

1. Miejsce pracy:
.....
.....
2. Rodzaj pracy:
.....
.....
3. Czas wykonywania pracy: dnia, od godz. do godz.
4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu pracy:
.....
.....
5. Sposób zabezpieczenia miejsca pracy przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu):
.....
.....
6. Środki zabezpieczenia:
 - a) przeciwpożarowe:
.....
.....
 - b) BHP
.....
.....
 - c) inne
.....
.....
7. Sposób wykonywania pracy:
.....
.....
8. Odpowiedzialność za:
 - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac
pożarowo – niebezpiecznych:
wykonano: TAK/NIE
..... (imię, nazwisko, podpis)
 - b) wyłączenie spod napięcia:
wykonano: TAK/NIE
..... (imię, nazwisko, podpis)

c) wykonanie analizy stężenia, gazów, płynów:

wykonano: TAK/NIE

..... (imię, nazwisko, podpis)

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko:

Przyjąłem do wykonania: (podpis)

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:

Podpis przewodniczącego komisji:.....

Uwaga: zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt.8.

10. Pracę zakończono dnia godz.

Wykonał:

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót: (podpis)

UWAGA:

odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia go do akt.

.....
(nazwisko i imię pracownika)

.....
(komórka organizacyjna)

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a niniejszym oświadczam, że zostałem/am zapoznany/a z przepisami przeciwpożarowymi oraz instrukcją bezpieczeństwa pożarowego w
.....

.....
(podpis pracownika)

WZÓR

(dla każdej stacji elektroenergetycznej GPZ oraz innych których powierzchnia przekracza 1000 m² lub kubatura brutto przekracza 1000 m³ zlokalizowanych na terenie danego Oddziału TD S.A., musi zostać opracowany oddzielny załącznik wg niniejszego wzoru)

Załącznik nr „x” do Instrukcji:

IBP-001/OXX

(wersja pierwsza)

Wymagania szczegółowe
dla stacji elektroenergetycznej,

*) Przy literze F należy dodać kolejny numer załącznika stanowiącego Wymagania szczegółowe dla danej stacji elektroenergetycznej

Spis treści

1.	Opis zmian.....	X
2.	Cel Instrukcji	X
3.	Zakres stosowania Instrukcji	X
4.	Podstawa prawna.....	X
5.	Dokumenty związane z Instrukcją.....	X
6.	Definicje i skróty	X
7.	Część szczegółowa Instrukcji	X
7.1.	Warunki ochrony przeciwpożarowej	X
7.1.1.	Przeznaczenie obiektu	X
7.1.2.	Instalacje funkcjonujące w obiektach	X
7.1.3.	Ocena zagrożenia wybuchem	X
7.2.	Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym....	X
7.2.1	Urządzenia przeciwpożarowe	X
7.3.	Sposoby postępowania w przypadku pożaru lub innego zagrożenia	X
7.4.	Prace niebezpieczne pod względem pożarowym	X
7.4.1.	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	X
7.4.2.	Czynności zabronione.....	X
7.5.	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	X
7.6.	Sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej Instrukcji.	X
7.7.	Zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami.....	X
7.8.	Poddawanie Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego okresowej aktualizacji.....	X
8.	Załączniki.....	X

1. Opis zmian

2. Cel Instrukcji

Celem „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla stacji elektroenergetycznej” jest zapewnienie optymalnych warunków ochrony przeciwpożarowej poprzez zawarcie w niej wyników analiz technicznych, warunków budowlanych, procesu technologicznego z uwzględnieniem występujących zagrożeń, stosowanych zabezpieczeń przeciwpożarowych, ustaleń organizacyjnych w zakresie zapobiegania pożarom, zasad postępowania na wypadek pożaru, czynności kontrolnych i interwencyjnych.

3. Zakres stosowania Instrukcji

Niniejsza Instrukcja ma zastosowanie i obowiązuje na terenie stacji elektroenergetycznej zlokalizowanej przy ul. w

4. Podstawa prawna

Akty prawne stanowiące podstawę prawną dla niniejszej Instrukcji wymienione są w punkcie 4 „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla stacji elektroenergetycznej zlokalizowanych na terenie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w” nr IBP-001/OXX (wersja pierwsza).

5. Dokumenty związane z Instrukcją

Dokumenty związane z niniejszą Instrukcją znajdują się w punkcie 5 Instrukcji IBP-001/OXX.

6. Definicje

TD	TAURON Dystrybucja S.A.
GPZ	Główny Punkt Zasilania
WN	Wysokie Napięcie
PSP	Państwowa Straż Pożarna
CSP	Centrałka Sygnalizacji Pożaru
ROP	Ręczny Ostrzegacz Pożaru
SSP	System Sygnalizacji Pożaru
SE	Stacja Elektroenergetyczna.

7. Wymagania szczegółowe

- 7.1. Plany obiektów, obejmujące ich usytuowanie, usytuowanie urządzeń oraz terenu przyległego.
- 7.2. Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji budynku.
- 7.3. Powierzchnia i zagospodarowanie działki.
- 7.4. Odległość od obiektów sąsiadujących.
- 7.5. Parametry pożarowe występujących substancji palnych.
- 7.6. Rozmieszczenie urządzeń ochrony przeciwpożarowej.
- 7.7. Opis urządzeń przeciwpożarowych
- 7.8. Występująca gęstość obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych.
- 7.9. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach.
- 7.10. Lokalizacja pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych, jako strefy zagrożenia wybuchem.
- 7.11. Podział obiektu na strefy pożarowe.
- 7.12. Warunki ewakuacji ze wskazaniem kierunków ewakuacyjnych i wyjść ewakuacyjnych, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi.
- 7.13. Hydranty zewnętrzne oraz inne źródła wody do celów przeciwpożarowych.
- 7.14. Drogi pożarowe i inne drogi dojazdowe, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.
- 7.15. Sposób postępowania na wypadek pożaru.

Uwaga !

Działania ratowniczo-gaśnicze przy użyciu drabin, podnośników, dźwigów itp. w pobliżu czynnych linii elektroenergetycznej można wykonywać przy zachowaniu dopuszczalnych odległości zgodnie z „Instrukcją organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych TAURON Dystrybucja S.A.” lub poleceń osoby uprawnionej.

WSKAZANIE OSÓB LUB PODMIOTÓW OPRACOWUJĄCYCH INSTRUKCJĘ

Wymagania szczegółowe dla stacji elektroenergetycznej opracował:

Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej (lub inna osoba uprawniona)

.....

(imię nazwisko nr uprawnień)

Uzgodnili:

1. Kierownik Wydziału Eksploatacji:

2. Kierownik Wydziału BHP i OŚ:

3. Specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej:

8. Załączniki